

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

DISTINCT. XI.

*De commu-
nicatione
idiomatum
& propr. e-
tatum.*

*Aug. ca. 13.
ad princip.*

*Ibidem in
prin. ca. 6.*

*Circa finem
cap. 6.*

*Aug. quest.
67 ad prin-
cipium. s. 4.*

*Ambr. to. 2.
in princip.
6. 6.*

SOLET etiã quæri, vtrum debeat simpliciter di-
sci atque cõcedi Christũ esse factum, vel creatum
vel creaturam: Ad q̄ dici potest, hoc simpliciter, &
ab q̄ determinatione minus congruenter dici. Et
si quãdoq̄ breuitatis causa simpliciter denuncie-
tur: nunquam tñ simpliciter debet intelligi. Quia
vt Aug. in 1. lib. de Trin. ait, Cum de Christo loqui-
mur, quid secundũ quid, & propter quid dicatur,
prudens & diligẽs ac pius lector intelligere debet.
Qui Christum vel Dei filium non esse factum, vel
creaturã, in 1. lib. de trin. ostendit ita inquit. In
principio erat verbũ: & verbum caro factum est:
& oĩa per ipsum facta sunt. Neq̄; dicit oĩa nisi quæ
facta sunt, i. omnem creaturam. Vnde liquidẽ ap-
paret ipsum factum non esse, per quẽ omnia facta
sunt: & si factus non est, creatura non est. Si autem
creatura non est, eiusdem cum patre substãcię est.
Omnis n. substantia q̄ Deus nõ est, creatura est: &
q̄ creatura nõ est, Deus est. Sed si fili⁹ nõ est eiusdẽ
substãtię cuius pater, ergo facta substantia est: &
si facta substantia est, non omnia per ipsum facta
sunt. At oĩa per ipsum facta sunt, facta ergo substã-
tia non est, sed vna cũ patre infecta substantia est.
Idem in eodem. Si vel filium fecit pater quem non
fecit ipse filius, nõ omnia per filium facta sunt: At
omnia per filium facta sunt: ipse ergo factus nõ est
vt cum patre faceret omnia q̄ facta sunt. Idem in
lib. 83. quest. Dicitur creatura quicquid fecit Deus
pater per filium: qui non põt appellari creatura, q̄-
niam per ipsum facta sunt omnia. Ambr. in 1. li. de
fide. Probemus, inquit, creaturam nõ esse Dei filiũ.
Audiuimus enim in euangelio dominũ mandasse
discipulis, p̄dicare euangeliũ vniuersę creaturę.

Qui

Qui vniuersam creaturam dicit, nullā excipit, & vbi sunt qui creaturam Christum appellāt? Nam si creatura esset, sibi mandaret euangelium prædicari: & subiectus esset vanitati: quia testante Apostolo. Omnis creatura vanitati subiecta est. Non ergo Christus creatura est, sed creator: qui docendæ creaturæ discipulis mandat officium.

De perfidia, & pœna Arrij.

B

ARRII hæc fuisse perfidia legitur, vt Christum creaturā faceret. Ideo effusa sunt Arrii viscera, atq; crepuit medius, prostratus in faciē ea quibꝰ Christum negauerat fœda ora pollutus. His aliisq; pluribus testimoniis instrumur nō debere fateri simpliciter Christum esse factum vel creaturā: sed addita determinatiōe rectè dici pōt, vt si dicatur factꝰ secundū carnē, vel secundū hominē: vt factura humanitati, non Deo attribuat. Vt n. ait Ambr. in 1. li. de fide, Non Deus factus est, sed Deus Dei filius natꝰ est: postea verè secundū carnē homo factꝰ ex Maria est. Misit n. Deus filium suum factum ex muliere, factū sub lege: filium inquit suum, scil. non vnū de multis. Cum dicit suū, generationis æternæ proprietatē signauit. Postea factū ex muliere asseruit, vt factura non diuinitati sed assumptioni corporis adscriberetur. Factū ergo ex muliere dicit, propter carnis susceptionē: sub lege, ppter obseruantiam legis. Generatio generationi non præiudicat, nec caro diuinitati. Deus enim æternus incarnationis sacramentum suscepit, non diuiduus, sed vnus, & in vtroq; vnus, scilicet, diuinitate & corpore. Nō n. alter ex patre, alter ex virgine: sed idē aliter ex patre, aliter ex virgine: sed q factus est secundum nostræ susceptionem naturæ, non secundum æternæ substantiam vitæ: quem legitimus primogenitum. Primogenitum quia nemo ante ipsum: Vnigenitū, quia nemo post ipsum. Ex his euidenter traditur, qua intelligētia accipiendū

Rom. 6. d

Amb. lib. de fide 1. c. 9. ad princip.

Eod. li. 1. e in fine Galat. 4. a.

Ambr. c. 5. ad prin. li. de incarnationis dominica sacramento Eo. ca. 5.

Ambr. 6. li. 1. de fide ad medium.

N n 3 sit,

Cap. 7. ad
medium ca-
pitulis.

fit cum dicitur Christus factus vel simpliciter, vel cum additamento: ut factura, scilicet, creatura non assumptum Deum, sed ad assumptum hominem referatur. In Deo enim creatura esse non potest, ut Ambr. ait 1. li. de fide. Nunquid dicto factus est Christus? Nunquid mandato creatus est Christus? Quomodo autem creatura esse in Deo potest? Etenim Deus naturae simplicis est non coniunctae atque compositae: cui nihil accidat, sed solum quod diuinum est in natura habeat sua. Et si ergo Christus secundum hominem dicitur creatura, non tamen simpliciter participans est creatura. Nec ex eo quod Christus secundum hominem dicitur esse creatura, potest quis progredi sic arguendo. Si secundum quod homo Christus est creatura, vel rationalis vel non, vel quae est Deus, vel non, nitens per hoc probare Christum esse aliquid non diuinum, quia quod ipse est secundum hominem, ipse est. Et ideo si secundum hominem est aliqua substantia non diuina, est utique aliquid non diuinum. Sed ex tropicis locutionibus non est recta argumentationis processio, illa autem locutio tropica est, qua Christus dicitur creatura, vel simpliciter, vel cum adiunctione.

AN HOMO ILLE SEMPER FVERIT VEL
caeperit esse.

Aug. tract.

106. ad illud
Ioan. 17.

Tui erans
mihieos
dedisti.

Idem tract.

106. ad illud
claritatem
quam habui,
priusquam
mundus
fieret.

DISTINCT. XII.

POST praedicta queritur. Vtrum homo ille ceperit esse vel semper fuerit: sicut simpliciter enunciamus Christum vel Dei filium semper fuisse, nec coepisse. De hoc Aug. ita inquit super Ioan. Habuit aliquando Dei filius, quod nondum habuit idem ipse homo Dei filius: quia nondum erat homo. Item idem in eodem. Priusquam mundus esset, nec nos eramus, nec ipse mediator Dei & hominum homo Christus Iesus. Idem super Psal. Christus noster, et si forte homo recens est, tamen est aeternus Deus. Alibi verò legitur, quod puer ille creauit stellas. Et Christus dicit